Sami Uotinen

Hallintovaliokunta

Lausunto/kuuleminen 3.4.2024

HE 2/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hyvinvointialueesta annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy suhtautuu positiivisesti esitettyihin hyvinvointialueiden ohjaukseen liittyviin muutoksiin. Neuvottelukuntien määrän vähentäminen sekä valtakunnallisista tavoitteista ja hyvinvointialueiden kanssa käytävistä neuvotteluista säätäminen hyvinvointialuelaissa ovat kannatettavia muutoksia.

Valtion ohjauksen rakenteiden selkiinnyttäminen vähentää hallinnollista taakkaa ja antaa mahdollisuuden yhdenmukaistaa ohjausta. Oleellista on myös valtion hallinnon sisäinen koordinaatio hyvinvointialueiden ohjauksessa. Substanssiministeriöiden normiojauksen ja taloudellisen tuottavuutta ja vaikuttavuutta korostavan ohjauksen tulisi olla vahvasti yhteensovitettuja. Talouden kiristyessä on velvoittavaan normiohjaukseenkin tarvittaessa puututtava, jotta hyvinvointialueilla olisi mahdollisuudet toteuttaa lakisääteisiä tehtäviään. Valtion ohjauksen toteuttamisessa on otettava huomioon myös hyvinvointialueiden itsehallinnon turvaaminen.

On kuitenkin tärkeää, että ministeriöiden ja hyvinvointialueiden välillä on lakisääteisten neuvotteluiden lisäksi muita yhteydenpitomuotoja. Hyvinvointialueiden osallisuutta niitä koskevan lainsäädännön valmisteluun tulisi entisestään vahvistaa.

Valtion ja hyvinvointialueiden neuvotteluihin liittyen laista on poistettu vaatimus niiden käymisestä erikseen kunkin hyvinvointialueen kanssa. Perusteluissa on esitetty, että vaihtoehtona kunkin alueen kanssa erikseen käytävälle neuvottelulle voisi olla esimerkiksi hyvinvointialueiden yhteisten neuvottelupäivien toteuttaminen tai neuvottelut yhteistyöalueittain. On huomioitava, että samalla yhteistyöalueella sijaitsevien hyvinvointialueiden tilanne voi poiketa toisistaan merkittävästi niin talouden

CC BY

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
www.hyvil.fi
etunimi.sukunimi@hyvil.fi
Y-tunnus: 3324881-1

Välfärdsområdesbolaget Hyvil Ab
www.hyvil.fi
fornamn.efternamn@hyvil.fi
FO-nummer: 3324881-1

kuin toiminnan suhteen. On siis varmistettava, että itsehallinnollisilla hyvinvointialueilla säilyy myös mahdollisuus suoraan vuorovaikutukseen ministeriöiden kanssa.

Muut huomiot

Tiedon integraatio on ohjauksen toimivuuden kannalta keskiössä. Samoin ohjauksessa erityisesti kireän taloustilanteen aikana tulisi tavoitteiden asetannan olla realistisella pohjalla. Neuvotteluissa tulisi voida saavuttaa yhteinen näkemys siitä, kuinka nopeasti hyvinvointialueilla on tosiasiallisesti mahdollisuus saada aikaan sellaisia toiminnan muutoksia tai tehostamisia, joilla edellytetyt kustannussäästöt edellyttävät.

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n näkemyksen mukaan olisi kokonaisuuden kannalta hyödyksi, jos Hyvil olisi edustettuna asetettavassa Hyvinvointialueneuvottelukunnassa.

HYVIL

Sami Uotinen
Ma. toimitusjohtaja

Jakelu Hallintovaliokunta
Kirjaamo